

**Strategia Inwestycyjna dla
INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH w ramach
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
na lata 2014-2020**

Toruń, 20 marca 2019 r.

Spis treści

Wykaz skrótów	3
Definicje terminów	3
1. Wprowadzenie	4
2. Regulacje prawne w zakresie instrumentów finansowych	5
2.1. Regulacje prawa unijnego:	5
2.2. Regulacje prawa krajowego:	6
3. Logika interwencji w formule instrumentów finansowych	7
3.1. Założenia interwencji w okresie 2014-2020	7
3.2. Spójność ze wsparciem zwrotnym ze środków pochodzących z okresu 2007– 2013	7
4. Zastosowanie instrumentów finansowych w ramach RPO WK-P 2014-2020	8
4.1. Kierunek interwencji	8
4.2. Montaż finansowy	8
4.3. Realizacja celów RPO WK-P	9
4.4. Oczekiwane efekty ekonomiczne wkładu z Programu	10
4.5. Preferencje	10
4.6. Limity i ograniczenia w finansowaniu	11
5. Instrumenty finansowe – metryki produktów	11
5.1. Instrumenty finansowe w obszarze badawczo-rozwojowym	11
5.2. Wzmocnienie konkurencyjności MŚP poprzez instrumenty finansowe	16
5.3. Instrumenty finansowe na rzecz zielonej gospodarki	24
6. Model wdrażania IF	33
7. Płynność finansowa	35
8. Monitoring realizacji Strategii Inwestycyjnej	35
9. Aktualizacja Strategii Inwestycyjnej	36
10. Kryteria wyboru MFF	36
11. Załączniki	37

Wykaz skrótów

B+R	Badania i rozwój
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFSI	Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne
EUR	Euro
GBER	<i>General Block Exemption Regulation</i> [Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L187 z 26.06.2014)]
IF	Instrumenty finansowe
IZ	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020; Instytucja Zarządzająca RPO
KE	Komisja Europejska
MF	Menadżer Funduszu Funduszy
MŚP	Mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwa
OP	Oś Priorytetowa
OZE	Odnawialne źródła energii
PF	Pośrednik Finansowy
PI	Priorytet Inwestycyjny
RPO WK-P	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020; Program
UE	Unia Europejska
TRL	<i>Technology Readiness Level</i> [Poziomy Gotowości Technologicznej]

Definicje terminów

Beneficjent	fundusz funduszy, o którym mowa w art. 2 pkt 10 i pkt 27 Rozporządzenia Ogólnego
Fundusz Funduszy	fundusz, o którym mowa w art. 2 pkt 27 Rozporządzenia Ogólnego, utworzony przez Menadżera Funduszu Funduszy w celu realizacji Projektu
Harmonogram realizacji Projektu	harmonogram, stanowiący część strategii inwestycyjnej, określający kluczowe terminy realizacji Projektu
Instrument Finansowy	środek pomocy finansowej mogący przybrać formę inwestycji kapitałowych, pożyczek lub poręczeń oferowany przez Pośrednika Finansowego na rzecz Ostatecznych Odbiorców na podstawie umowy, o którym mowa w Tytule IV Rozporządzenia Ogólnego
Komitet Monitorujący RPO	podmiot, o którym mowa w art. 47 Rozporządzenia Ogólnego
Menadżer Funduszu Funduszy	podmiot wdrażający Fundusz Funduszy – Beneficjent
Ocena <i>ex-ante</i>	ocena <i>ex-ante</i> instrumentów finansowych przeprowadzona przez Instytucję Zarządzającą RPO zgodnie z art. 37 ust. 2-3 Rozporządzenia Ogólnego
Ostateczny Odbiorca	podmiot otrzymujący wsparcie finansowe z Instrumentu Finansowego
Pośrednik Finansowy	podmiot publiczny lub prywatny wybrany w celu wdrażania Instrumentu Finansowego; Pośrednik Finansowy pełni rolę podmiotu wdrażającego Instrument Finansowy
Projekt	przedsięwzięcie szczegółowo określone we Wniosku o dofinansowanie, podejmowane w celu realizacji Strategii Inwestycyjnej

1. Wprowadzenie

Strategia inwestycyjna stanowi podstawę do określenia relacji między Instytucją Zarządzającą RPO a podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie instrumentów finansowych w Województwie Kujawsko-Pomorskim m.in. w zakresie kształtu systemu wdrażania, zasad dotyczących wyliczania i pokrywania poniesionych kosztów zarządzania lub opłat za zarządzanie związanych z instrumentami finansowymi czy też monitorowania. Niniejsza Strategia Inwestycyjna opisuje model wdrażania instrumentów finansowych w Województwie Kujawsko-Pomorskim, zawiera treści podstawowe dla wszystkich podmiotów, które będą pełniły rolę menadżera funduszy, a także kryteria wyboru funduszu, zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPO WK-P na lata 2014-2020.

Strategia Inwestycyjna została przygotowana na podstawie dwóch badań ewaluacyjnych:

- „Ewaluacji *ex-ante* instrumentów finansowych wdrażanych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2020, Warszawa październik 2014 r.” oraz
- „Aktualizacji ewaluacji *ex-ante* instrumentów finansowych wdrażanych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2020, Warszawa 15 grudnia 2016 r. wraz ze świadczeniem usług doradczych”,

które zostały opracowane przez konsorcjum Policy & Action Group Uniconsult Sp. z o.o. i IMAPP Sp. z o.o. zgodnie z wymogami określonymi w art. 37 rozporządzenia 1303/2013¹. Strategia uwzględnia wskazane przez Wykonawcę wnioski i rekomendacje oraz propozycje rozwiązań w zakresie wdrażania instrumentów finansowych.

Zapisy niniejszej Strategii Inwestycyjnej stanowią mandat negocjacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego podczas negocjacji warunków współpracy z potencjalnymi podmiotami wdrażającymi fundusze w Województwie Kujawsko-Pomorskim. Z wybranymi podmiotami zawarte zostaną umowy o finansowaniu, na mocy których Instytucja Zarządzająca RPO powierzy im funkcje menadżerów funduszy.

Ze względu na fakt, że strategia wdrażania instrumentów finansowych będzie załącznikiem do umowy o finansowaniu między Instytucją Zarządzającą RPO a beneficjentem (menadżerem funduszy), wypełniając wymogi opisane w ust. 1 lit. a-c w Załączniku IV do rozporządzenia 1303/2013, dla czytelnego podziału odpowiedzialności pomiędzy trzech beneficjentów RPO WK-P, którzy podejmą rolę menadżerów funduszy, na podstawie niniejszej Strategii Inwestycyjnej zostaną przygotowane trzy odrębne dokumenty:

- Strategia Inwestycyjna z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar 1,
- Strategia Inwestycyjna z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar 2,

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L347 z 20.12.2013 r., s. 320).

- ✚ Strategia Inwestycyjna z Biznesplanem dla instrumentów finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar 3.

które zostaną przyjęte odrębnymi uchwałami Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Przedmiotowe strategie będą zawierały w szczególności:

- a) strategię lub politykę inwestycyjną obejmującą uzgodnienia dotyczące wdrażania, oferowane produkty finansowe, docelowych odbiorców ostatecznych, a także – w stosownych przypadkach – planowane połączenie ze wsparciem w ramach dotacji;
- b) biznesplan obejmujący IF, które będą wdrażane, określający m.in. spodziewany efekt dźwigni, o którym mowa w art. 37 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013;
- c) prezentację oczekiwanych wyników, jakie IF mają osiągnąć by przyczynić się do celów szczegółowych i rezultatów danego Priorytetu Inwestycyjnego.

Jednocześnie ze względu na fakt, że skuteczność interwencji w formule instrumentów finansowych powiązana jest ściśle z bieżącą sytuacją na rynku, niniejsza Strategia Inwestycyjna ma charakter elastyczny. Kierując się tym założeniem Instytucja Zarządzająca RPO przyjmuje, że postanowienia niniejszej Strategii mają charakter szacunkowy co pozwala na ich dostosowanie do zachodzących na rynku zmian. Ponadto, zakłada się, że przyjęte w Strategii podstawy, rozwiązania i założenia będą podlegały systematycznej i cyklicznej weryfikacji. Strategia ma charakter „kroczący” co oznacza, że może być elastycznie dopasowywana do zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej w Województwie Kujawsko-Pomorskim oraz założeń i priorytetów w zakresie wykorzystania instrumentów finansowych w ramach RPO WK-P². Założenia dotyczące aktualizacji Strategii zostały przedstawione w pkt 10.

2. Regulacje prawne w zakresie instrumentów finansowych

W perspektywie finansowanej 2007-2013 jednym z głównych powodów problemów wdrożeniowych w zakresie instrumentów finansowych był brak odpowiednich regulacji prawnych³. W nowym okresie programowania zarówno regulacje prawa unijnego, jak i krajowego, dostrzegając odrębną od dotacji charakterystykę instrumentów finansowych, zawierają w swej treści liczne przepisy odnoszące się do tej formy interwencji. Poniżej przedstawiono wykaz najważniejszych aktów prawnych, które należy mieć na względzie przy wdrażaniu instrumentów finansowych. Oprócz aktów o charakterze normatywnym, w kontekście wdrażania instrumentów finansowych istotną rolę odgrywają również wytyczne wydawane przez Komisję Europejską – stanowią one bowiem często punkt odniesienia dla samej Komisji Europejskiej, jak i służb kontrolnych/audytowych podczas weryfikowania poprawności wdrażania instrumentów finansowych⁴.

2.1. Regulacje prawa unijnego:

² Dotyczy to w szczególności obecnie trwającego procesu zmiany Umowy Partnerstwa i RPO WK-P. W momencie wejścia w życie zmian ww. dokumentów Instytucja Zarządzająca RPO podejmie z poszczególnymi podmiotami wdrażającymi instrumenty finansowe, tam gdzie to zasadne, dialog w celu dostosowania założeń interwencji do zmienionych dokumentów programowych.

³ Zob. w tym względzie sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego *Instrumenty finansowe dla MŚP współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego*.

⁴ Z punktu widzenia prawnego, jakkolwiek wytyczne nie mają wiążącego charakteru, to jednak właściwe organy są zobowiązane wziąć je pod uwagę w toku wdrażania instrumentów finansowych, w szczególności kiedy ułatwiają one wykładnię przepisów krajowych wydanych w celu zapewnienia ich wdrożenia lub kiedy mają na celu uzupełnienie wiążących przepisów prawa Unii. (zob. przez analogię wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 3 września 2014 r. w sprawie C-410/13 Baltlanta UAB, ECLI:EU:C:2014:2134, pkt 64).

- 1) rozporządzenie 966/2012⁵
- 2) rozporządzenie 1303/2013
- 3) rozporządzenie delegowane 480/2014⁶
- 4) rozporządzenie wykonawcze 821/2014⁷
- 5) rozporządzenie wykonawcze 964/2014⁸
- 6) rozporządzenie wykonawcze 1011/2014⁹
- 7) rozporządzenie blokowe 651/2014¹⁰
- 8) rozporządzenie *de minimis* ¹¹

a także wszelkie przepisy o charakterze wykonawczym, uzupełniającym lub pomocniczym w odniesieniu do wymienionych regulacji, w tym w szczególności decyzje i wytyczne Komisji Europejskiej (m.in. Komunikat KE dotyczący wyznaczania stóp referencyjnych i dyskontowych¹², Komunikat KE dotyczący Wytycznych Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka¹³, Obwieszczenie KE w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji¹⁴).

2.2. Regulacje prawa krajowego:

- 1) Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2016 poz. 217 ze zm.) (dalej: ustawa wdrożeniowa)

a także wszelkie przepisy o charakterze wykonawczym, uzupełniającym lub pomocniczym w odniesieniu do wymienionych regulacji, w tym w szczególności rozporządzenia i wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

---

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. Urz. UE L298 z dnia 26 października 2012 r., str. 1)

⁶ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L138 z dnia 13 maja 2014 r., str. 5).

⁷ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz. Urz. UE L223 z dnia 29 lipca 2014 r., str. 7).

⁸ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych (Dz. Urz. UE L271 z 12 września 2014 r., str. 16).

⁹ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz. Urz. UE L286 z dnia 30 września 2014 r., str. 1).

¹⁰ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz. Urz. UE L 187 z 26.6.2014).

¹¹ Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013).

¹² Komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (2008/C 14/02 lub kolejny – zastępujący).

¹³ Komunikat Komisji Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (2014/C 19/04 lub kolejny – zastępujący).

¹⁴ Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (2008/C 155/02 lub kolejny – zastępujący).

3. Logika interwencji w formule instrumentów finansowych

3.1. Założenia interwencji w okresie 2014-2020

Instrumenty finansowe to unijne środki wsparcia, które są przekazywane za pośrednictwem RPO WK-P w celu osiągnięcia określonych celów realizowanej polityki. Przepisy rozporządzenia 1303/2013 zakładają, że interwencja w formule instrumentów finansowych jest zasadna w dwóch przypadkach:

- w celu niwelacji występujących zawodności mechanizmów rynkowych oraz
- w celu wsparcia inwestycji i działań, które przyczyniają się do realizacji polityki przyjętej przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w zakresie rozwoju regionalnego.

Ze względu na charakter instrumentów finansowych ich wykorzystanie może nastąpić co do zasady jedynie w odniesieniu do takich projektów, które są uzasadnione ekonomicznie. Projekty wspierane za pomocą instrumentów finansowych powinny zatem cechować się dodatnią bieżącą wartością netto. Powyższe założenia znajdują odzwierciedlenie w niniejszej Strategii. Interwencja podejmowana bowiem w ramach poddziałania 1.3.2, 1.4.1. i 1.6.1 odpowiada na występujący na terenie województwa kujawsko-pomorskiego problem braku dostępu do finansowania (czy to kapitałowego, czy dłużnego). Ponadto wsparcie dłużne w ramach poddziałania 1.4.1. i 1.6.1. ma na celu zachęcenie przedsiębiorców do oparcia swojej strategii rozwoju na finansowaniu dłużnym – obecna bowiem sytuacja, w której przedsiębiorcy rozwijają swój biznes głównie w oparciu o środki własne stanowi w ocenie Instytucji Zarządzającej RPO barierę, która uniemożliwia im pełen rozwój. Pozostałe dostępne w Programie instrumenty finansowe mają na celu realizację takich projektów, które jakkolwiek generują dodatnie przepływy netto, to jednak ich stopa zwrotu (jej wielkość, jak i czas jej osiągnięcia) są zbyt mało atrakcyjne w normalnych warunkach rynkowych. To założenie dotyczy instrumentów finansowych planowanych do realizacji w ramach poddziałania 1.2.2., 1.5.1 oraz części instrumentów dostępnych w ramach poddziałania 1.6.1. Ponadto założenie to determinuje logikę interwencji instrumentów finansowych planowanych do uruchomienia w ramach OP 3.

3.2. Spójność ze wsparciem zwrotnym ze środków pochodzących z okresu 2007–2013

Środki finansowe przeznaczone w okresie 2007-2013 na instrumenty inżynierii finansowej, po ich zwrocie w ramach tzw. polityki wyjścia do Instytucji Zarządzającej RPO, muszą zostać ponownie wykorzystane w celu wsparcia MŚP¹⁵. Istotne jest jednak zapewnienie, by instrumenty wsparcia uruchomione dzięki tym środkom finansowym nie stanowiły konkurencji dla instrumentów stosowanych w nowym okresie programowania. Z tego też względu Instytucja Zarządzająca RPO podjęła decyzję o przeznaczeniu części środków finansowych wygenerowanych dzięki instrumentom inżynierii finansowej na zapewnienie wkładu własnego do instrumentów finansowych pochodzących z okresu 2014-2020. Środki z polityki wyjścia mogą również posłużyć jako element mechanizmu zapewnienia płynności funkcjonowania instrumentów finansowych. Przy podejmowaniu decyzji co do ewentualnie pozostałej części alokacji Instytucja Zarządzająca RPO będzie kierowała się koniecznością zapewnienia spójności i komplementarności podejmowanej interwencji.

¹⁵ Zob. art. 78 ust. 7 akapit drugi rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L210 z 31.07.2006 r. ze zm.).

4. Zastosowanie instrumentów finansowych w ramach RPO WK-P 2014-2020

4.1. Kierunek interwencji

Wypełniając dyspozycję art. 37 ust. 2 rozporządzenia 1303/2013 Instytucja Zarządzająca RPO przeprowadziła analizę *ex-ante* możliwości zastosowania instrumentów finansowych w ramach RPO WK-P 2014-2020. Składa się ona z dwóch dokumentów. Pierwszy z nich to *Ewaluacja ex-ante instrumentów finansowych wdrażanych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2020*. Dokument ten został opracowany w okresie od maja do października 2014. W ramach tego badania były weryfikowane takie kwestie jak:

- ✚ doświadczenia płynące z dotychczasowej interwencji w formule instrumentów finansowych;
- ✚ weryfikacja możliwości zastosowania IF w poszczególnych obszarach Programu;
- ✚ propozycje IF w obszarach, w których interwencje w tej formie uznano za zasadne;
- ✚ propozycja systemu instytucjonalnego dla IF,
- ✚ rozwiązania w zakresie monitoringu wdrażania IF, a także działania w zakresie aktualizacji oceny *ex-ante*.

Drugim dokumentem stanowiącym część składową procesu oceny *ex-ante* jest badanie pn. *Aktualizacja ewaluacji ex-ante instrumentów finansowych wdrażanych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2020, wraz ze świadczeniem usług doradczych*. W jego ramach Instytucja Zarządzająca RPO dokonała weryfikacji dotychczasowych założeń co do zakresu i kształtu planowanej interwencji w formule instrumentów finansowych. Ostateczne wyniki co do zakresu zastosowania instrumentów i ich kształtu (parametry) zostały przedstawione w pkt 5 niniejszego dokumentu.

W ramach aktualizacji możliwości stosowania instrumentów finansowych przyjęto, że w obszarze poddziałania 3.5.1. *Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach ZIT* niezasadne jest zastosowanie instrumentów finansowych. Podstawę tej decyzji stanowiło założenie, że wobec dokonanego w tym obszarze podziału interwencji pomiędzy szczebel regionalny i krajowy, jak również sugerowanego braku popytu ze strony sektora komunalnego, brak jest niezbędnej „masy krytycznej” uzasadniającej dokonanie interwencji w formule instrumentu finansowego. Jednakże Instytucja Zarządzająca RPO będzie monitorowała sytuację w tym obszarze i w razie zmiany ww. okoliczności tj. zwłaszcza zwiększonego popytu na inwestycje w obszarze infrastruktury mieszkaniowej komunalnej rozważy ponownie zasadność interwencji w formule instrumentów finansowych.

Zakończenie prac nad drugim dokumentem w grudniu 2016 r. oznacza formalną możliwość uruchomienia instrumentów finansowych¹⁶.

4.2. Montaż finansowy

Wsparcie pochodzące z funduszy unijnych udzielane jest na zasadzie komplementarności. Oznacza to konieczność uzupełnienia wkładu pochodzące z EFRR wkładem krajowym (publicznym albo prywatnym) w wysokości co najmniej 15 %. Obowiązek ten, co do zasady, dotyczy podmiotów wdrażających IF tj. Menadżera Funduszu Funduszy i Pośredników Finansowych (oraz inwestorów prywatnych – dla instrumentu kapitałowego), przy czym

---

¹⁶ Art. 37 ust. 3 akapit 1 rozporządzenia 1303/2013 stanowi, że podjęcie decyzji o uruchomieniu instrumentów finansowych poprzez przekazanie wkładów z Programu może nastąpić dopiero z momentem zakończenia analizy *ex-ante*.

poziom środków traktowanych jako wkład krajowy będzie zróżnicowany – odpowiednio do parametrów wsparcia i skali wyzwania związanego z wdrożeniem danego IF z uwzględnieniem wymogów prawnych, w szczególności związanych z pomocą publiczną.

Zakłada się również, że – co do zasady – ostateczny odbiorca nie będzie obciążony obowiązkiem wniesienia wkładu własnego do inwestycji. Podejście to może zostać zmodyfikowane, jeśli wymagają tego regulacje unijne lub krajowe (w szczególności związane z pomocą publiczną) oraz w innych uzasadnionych przypadkach (np. zob. metrykę produktu finansowego w ramach Poddziałania 1.3.2.).

Alokacja na instrumenty finansowe (montaż finansowy) przedstawia się następująco (w EUR):

Poddziałanie/Działanie	Wartość projektu = wydatki kwalifikowalne a = b + c	Współfinansowanie EFRR b	Wkład krajowy C
Poddziałanie 1.2.2.	18 941 176	16 100 000	2 841 176
Poddziałanie 1.3.2. ¹⁷	7 142 857	5 000 000	2 142 857
Poddziałanie 1.4.1.	19 411 765	16 500 000	2 911 765
Poddziałanie 1.5.1.	11 764 706	10 000 000	1 764 706
Poddziałanie 1.6.1.	121 764 706	103 500 000	18 264 706
Działanie 3.1.	7 647 059	6 500 000	1 147 059
Działanie 3.2.	45 176 471	38 400 000	6 776 471
Działanie 3.3.	17 764 706	15 100 000	2 664 706
Razem:	249 613 446	211 100 000	38 513 446

Instytucja Zarządzająca RPO zobowiąże MFF do uzupełnienia wkładu pochodzącego z EFRR wkładem krajowym, przy czym dopuszczalne będzie przeniesienie tego obowiązku czy to na pośredników finansowych, czy to na poziom ostatecznego odbiorcy¹⁸.

W okresie kwalifikowalności w zakresie zasad i warunków wsparcia udzielanego ostatecznym odbiorcom:

- ✚ środki zwrócone do IF,
- ✚ przychody generowane na wkładzie RPO WKP,
- ✚ przychody ze wsparcia udzielonego ostatecznym odbiorcom,
- ✚ inne wpływy wygenerowane przez inwestycje realizowane przez ostatecznych odbiorców

będą ponownie wykorzystywane przez MFF w oparciu o Strategię Inwestycyjną i umowę o finansowaniu zawartą z Instytucją Zarządzającą RPO (tj. dalsze inwestycje, za pośrednictwem tych samych lub innych instrumentów finansowych, zgodnie z celami szczegółowymi określonymi w ramach Osi Priorytetowej).

4.3. Realizacja celów RPO WK-P

IF stanowią narzędzie realizacji celów RPO WK-P w stopniu adekwatnym do ich specyfiki i udziału w budżecie poszczególnych OP. W niniejszym dokumencie zaprezentowany został

¹⁷ Dla podziałania 1.3.2. minimalna wartość wkładu własnego to 30 %.

¹⁸ Za wkład własny na poziomie ostatecznego odbiorcy rozumie się sytuację w której dana inwestycja (np. wejście kapitałowe) jest uzupełniane wkładem pochodzącym od innych inwestorów. Do wkładu własnego nie wlicza się w tym kontekście środków finansowych pochodzących od samego ostatecznego odbiorcy.

szacunkowy wkład IF w osiągnięciu celów RPO WK-P. W tym celu posłużono się odpowiednimi wskaźnikami produktu i rezultatu bezpośredniego, ze szczegółowym uwzględnieniem wskaźników zdefiniowanych w RPO WK-P dla każdej OP i każdego PI, w ramach których będą wdrażane IF. Wartości docelowe wskaźników odpowiadają alokacji środków podlegającej certyfikacji (tzw. jednemu obrotowi) – nie obejmują więc efektów wykorzystania środków powracających od ostatecznych odbiorców w ciągu całego okresu realizacji SI (tj. do roku 2023).

Dodatkowo, postęp we wdrażaniu IF będzie weryfikowany za pomocą wskaźników dodatkowych, specyficznych dla IF zaprojektowanych w SI – wykaz wskaźników w ramach IF zawarty jest w załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu. Podejście to wynika z faktu, iż dla poszczególnych IF zdefiniowano cel szczegółowy oraz preferencje, których wypełnienie należy monitorować.

Instrumenty Finansowe w ramach Programu będą wdrażane przez Menadżera Funduszu Funduszy zgodnie z harmonogramem realizacji Projektu, stanowiącym część strategii inwestycyjnej, określającym kluczowe terminy realizacji Projektu, w tym w szczególności terminy wszczęcia procedury wyboru Pośredników Finansowych, terminy osiągnięcia wartości docelowych i pośrednich wybranych wskaźników (rzeczowych i finansowych), którego wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu.

Jednocześnie harmonogram może być uszczegóławiany w Rocznym Planie Działań przedkładanym, przez Menadżera Funduszu Funduszy, corocznie do Instytucji Zarządzającej RPO.

4.4. Oczekiwane efekty ekonomiczne wkładu z Programu

Interwencja w formie instrumentów finansowych będzie się odbywała poprzez pośredników finansowych. Otrzymany przez nich z Programu wkład (środki finansowe) powinien w bezpośredni sposób przełożyć się na ich ofertę produktową. W ocenie Instytucji Zarządzającej RPO przekazany z Programu wkład powinien przełożyć się na następujące aspekty oferty produktowej danego pośrednika finansowego:

- ✚ poszerzenie zakresu potencjalnych odbiorców, do których będą skierowane środki finansowe (eliminacja luki w dostępie do wsparcia dłużnego i kapitałowego) lub
- ✚ złagodzenie warunków oferowanych produktów finansowych (ich parametry powinny być korzystniejsze niż dotychczasowa oferta danego pośrednika finansowego ze środków własnych).

4.5. Preferencje

Przy wyborze PF przewiduje się zastosowanie dwóch grup preferencji dotyczących ostatecznych odbiorców. Pierwsza grupa wynika z RPO WK-P i zawiera katalog *preferencji terytorialnych* oraz *tematycznych*. Zostały one przyjęte odrębnie dla każdego PI i są współrealizowane w różnym stopniu przez IF i przez wsparcie dotacyjne. Preferencje z RPO WK-P są stosowane w sposób selektywny – w sytuacji, gdy specyfika i ukierunkowanie IF uzasadnia wprowadzenie takiego podejścia.

Do drugiej grupy należą preferencje dotyczące *parametrów IF* do uwzględnienia na etapie wyboru PF. Będą one mogły obejmować m.in. okres finansowania i karencji w spłacie kapitału pożyczki, rodzaj zabezpieczenia, wysokość oprocentowania (np. w zależności od tego czy IF ma charakter rynkowy czy preferencyjny) lub struktury portfela odbiorców

ostatecznych. Spełnienie preferencji może stanowić podstawę przyjęcia modelu do wynagradzania PF w oparciu o wyniki.

4.6. Limity i ograniczenia w finansowaniu

Interwencja finansowana ze środków EFSI poddana jest znacznej liczbie warunków i ograniczeń. Mają one zazwyczaj charakter specyficzny tj. znajdują zastosowanie do określonego obszaru Programu lub nawet wyłącznie do konkretnego instrumentu. Istnieją jednak pewne ograniczenia o charakterze horyzontalnym tzn. znajdują one zastosowanie do wszystkich instrumentów finansowych, bez względu na obszar Programu, w którym będą realizowane.

Pierwszym spośród nich jest obowiązek zapewnienia, by wspierane inwestycje nie były fizycznie ukończone lub w pełni wdrożone w dniu podjęcia decyzji inwestycyjnej¹⁹. Innymi słowy, instrumenty finansowe mogą być wykorzystywane do wspierania tych inwestycji, które nie zostały rozpoczęte albo które są w trakcie realizacji.

Kolejnym jest konieczność zapewnienia by inwestycje wspierane z instrumentów finansowych były realizowane na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Na podmiotach wdrażających instrumenty finansowe spoczywa również obowiązek zapewnienia by inwestycje wybrane do wsparcia były finansowo wykonalne tj. by generowały dodatnie przepływy finansowe. Również ostateczny odbiorca otrzymujący wsparcie z instrumentów finansowych nie może znajdować się w trudnej sytuacji. Funduszu unijne nie wspierają bowiem przedsiębiorstw znajdujących się w tzw. trudnej sytuacji²⁰.

Specyficzne warunki i ograniczenia właściwe dla poszczególnych obszarów Programu zostały przedstawione w metrykach poszczególnych produktów finansowych. Oprócz zatem ograniczeń o charakterze horyzontalnym podmioty wdrażające instrumenty finansowe winny uwzględnić również w swoich działaniach ograniczenia i limity o charakterze tematycznym.

5. Instrumenty finansowe – metryki produktów

5.1. Instrumenty finansowe w obszarze badawczo-rozwojowym

L.p.	Rodzaj IF	Nazwa IF	Indykatorywna alokacja EFRR (mln EUR)
1.	Instrument dłużny	Pożyczka na B+R	16,1
2.	Instrument kapitałowy	Fundusz załączkowy przedsiębiorczości akademickiej	5
Razem			21,6

Gospodarka oparta na wiedzy to jeden z celów RPO WK-P. Ten obszar interwencji, ze względu na swoje cechy takie jak wysoki poziom ryzyka niepowodzenia adresowany jest głównie poprzez instrumenty dotacyjne. Jednakże poszukiwanie zrównoważonego modelu

¹⁹ Zob. art. 37 ust. 5 rozporządzenia 1303/2013.

²⁰ Ocena czy dany podmiot znajduje się w trudnej sytuacji powinna być dokonana w oparciu o Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C249 z 31 lipca 2014 r., str. 1)(zob. pkt 24).

wsparcia, gwarantującego uzyskanie dłuższej perspektywy oddziaływania wymaga poszukiwania także innych form wsparcia. Z tego też względu Instytucja Zarządzająca RPO zdecydowała się na zastosowanie w tym obszarze dwóch instrumentów finansowych – pierwszy z nich to pożyczka na prace B+R.

Poddziałanie 1.2.2. Wsparcie prac B+R poprzez instrumenty finansowe w OP 1. WZMOCNIENIE INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU

Pożyczka na B+R	
Opis produktu finansowego	<p>Celem produktu finansowego jest wsparcie przedsiębiorstw w zakresie finansowania rozwoju realizowanego w oparciu o działalność badawczo-rozwojową (realizacja i/lub zakup wyników prac B+R i ich wdrożenie w swoim przedsiębiorstwie). Instrument finansowy będzie skierowany do tych przedsiębiorstw, które planują realizować projekty mieszczące się wyłącznie w inteligentnych specjalizacjach województwa kujawsko-pomorskiego²¹.</p> <p>Dzięki otrzymanemu wsparciu przedsiębiorstwo będzie mogło przeprowadzić/pozyskać wyniki prac B+R oraz wdrożyć je w swoim przedsiębiorstwie. Z punktu widzenia skali gotowości technologicznej²² finansowanych przedsięwzięć, obecna konfiguracja instrumentu skupia się na przedsięwzięciach znajdujących się na późnych (trzech ostatnich) etapach gotowości (etapy 7-9). Uwzględnienie w finansowaniu etapu 9 (ostatniego) podnosi atrakcyjność tego instrumentu, bowiem odbiorcy pożyczki będą widzieć w nim źródło finansowania przedsięwzięć prowadzących bezpośrednio do wdrożenia rynkowego (obejmujących to wdrożenie). Z ich punktu widzenia będzie to zatem instrument bardzo praktyczny biznesowo (kompletny - umożliwiający, obok finalizacji samego procesu badawczego - poziomy TRL 7 i 8 – także uruchomienie produkcji).</p> <p>Możliwe będzie również sfinansowanie z otrzymanych środków kosztów związanych z pozyskaniem wysoko wykwalifikowanego personelu z organizacji prowadzącej badania i upowszechniającej wiedzę, bądź z dużego przedsiębiorstwa w celu wsparcia przedsiębiorstw w procesie dostosowania i wdrażania danego rozwiązania. Personel ten zajmować się będzie działalnością badawczo-rozwojową i innowacyjną w ramach nowoutworzonych przez</p>

²¹ Inteligentne specjalizacje województwa kujawsko-pomorskiego zostały określone w załączniku do Stanowiska Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 czerwca 2016 r., dostępnego pod następującym adresem internetowym: <http://www.innowacje.kujawsko-pomorskie.pl/wp-content/uploads/2016/07/stanowisko-zarządu-województwa-kujawsko-pomorskiego-z-dn.-29.06.2016-z-załącznikiem.pdf>.

²² Skala gotowości technologicznej (Technology Readiness Level) na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 18, poz. 91).

	<p>pożyczkobiorcę stanowiskach pracy (nie zastępuje innego personelu). Przedsiębiorstwa będą mogły również podnieść kwalifikacje posiadanego personelu zajmującego się pracami B+R.</p> <p>Wartość ww. rodzajów kosztów nie przekroczy 10% kapitału pożyczki.</p>
Kwalifikowalność ostatecznych odbiorców	<p>Mikro, mali i średni przedsiębiorcy prowadzący w momencie zawarcia umowy pożyczki działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>Duże przedsiębiorstwa prowadzące w momencie zawarcia umowy pożyczki działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko – pomorskiego pod warunkiem dyfuzji wyników prac B+R do gospodarki regionu kujawsko – pomorskiego.</p>
Pośrednicy finansowi	M.in. fundusze pożyczkowe, banki
Podstawowe parametry	<p>Szacunkowa liczba ostatecznych odbiorców – 30-40</p> <p>Wartość pożyczki – od 200 tys. zł do 2 mln zł</p> <p>Okres budowy portfela – min. 1 rok</p> <p>Okres finansowania – do 10 lat²³</p> <p>Limit strat - 15%</p> <p>Oczekiwany wkład własny: 15 %</p> <p>Szacunkowa dźwignia – 1,1-1,2</p>
Oprocentowanie	Dopuszcza się oprocentowanie poniżej poziomu rynkowego
Podział ryzyka i wynagrodzenia kapitału	<p>Podział ryzyka proporcjonalny do udziału w pożyczce.</p> <p>Ponadto przewiduje się zastosowanie mechanizmu wynagrodzenia kapitału, w którym oprocentowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - części pożyczki finansowanej ze środków RPO WK-P będą obniżone, - części pożyczki finansowanej ze środków MFF/PF będą utrzymane na poziomie rynkowym.
Pomoc publiczna	<p>Produkt finansowy może być oferowany na poziomie ostatecznego odbiorcy zarówno na warunkach rynkowych, pomocy <i>de minimis</i>, jak i pomocy publicznej. Udzielając pomocy publicznej niezbędne jest zapewnienie, by udzielane wsparcie było zgodne z właściwymi programami pomocowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2016 poz. 2220), • rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia

²³ Karencja do 3 lat dla spłaty rat kapitałowych – decyzję o długości karencji podejmuje PF w odniesieniu do każdego jednostkowego wsparcia, ewentualnie zgodnie z kryteriami ustalonymi na etapie wyboru PF.

	<p>wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1075).</p> <p>Na poziomie PF pomoc publiczna co do zasady²⁴ nie występuje (PF musi wykazać, że oprocentowanie jego części nie jest wyższe niż rynkowe oraz że korzyść uzyskana dzięki wkładowi z Programu została przetransferowana na poziom ostatecznych odbiorców).</p>
Dodatkowe uwagi	<p>Finansowane inwestycje powinny obejmować swoim zakresem prace B+R prowadzące do osiągnięcia rozwiązań na poziomie gotowości technologicznej co najmniej 7.</p> <p>Wyłącznie w przypadku MŚP (nie dotyczy dużych przedsiębiorstw) obok prac badawczo-rozwojowych elementem finansowanej inwestycji może być wdrożenie wyników tych prac. Nie jest dopuszczalne finansowanie jedynie etapu wdrożenia – projekt obejmujący ten etap powinien obejmować także dwa wcześniejsze etapy gotowości technologicznej, przy czym komponent wdrożeniowy powinien stanowić mniej niż 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych finansowanego przedsięwzięcia.</p>

Oprócz wsparcia o charakterze dłużnym, stworzenie ekosystemu usprawniającego transfer wiedzy do gospodarki regionu wymaga, w ocenie Instytucji Zarządzającej RPO, stworzenia instrumentu kapitałowego – funduszu załączkowego przedsiębiorczości akademickiej. Jego celem jest wsparcie przedsiębiorstw założonych przez pracowników i studentów jednostek naukowych w celu wdrożenia wyników prac B+R (przedsiębiorstw odpryskowych). Dzięki takiemu wsparciu tego typu podmioty pozyskują nie tylko kapitał niezbędny do dalszego rozwoju, lecz również biznesowe *know-how*, co powinno przełożyć się na ich szybszy i efektywniejszy rozwój.

Poddziałanie 1.3.2. Wsparcie przedsiębiorstw akademickich poprzez instrumenty kapitałowe w OP 1. WZMOCNIENIE INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU

Fundusz załączkowy przedsiębiorczości akademickiej	
Opis produktu finansowego	<p>Wejście kapitałowe ma na celu wsparcie przedsiębiorstw akademickich poprzez udostępnienie w zamian za udziały środków finansowych. Wsparcie będzie dostępne jedynie dla projektów realizowanych w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa kujawsko-pomorskiego.</p> <p>Biznes Plan przedsiębiorstw planowanych do wsparcia powinien zakładać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontynuację prac B+R nad rozwiązaniami uznanymi przez

²⁴ Nie dotyczy to sytuacji, w której wsparcie z Programu jest udostępniane w oparciu o art. 21 rozporządzenia 651/2014.

	<p>PF za komercyjnie zasadne,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie do momentu pełnej komercyjnej gotowości innowacyjnych produktów i usług, - wdrożenie opracowanych innowacji do własnej działalności gospodarczej lub ich sprzedaż/odpłatne udostępnienie.
Kwalifikowalność ostatecznych odbiorców	Mikro i małe przedsiębiorstwa spełniające definicję przedsiębiorstwa odpryskowego w rozumieniu SzOOP ²⁵ .
Pośrednicy finansowi	M.in. podmioty zarządzające funduszami kapitałowymi podwyższonego ryzyka
Podstawowe parametry	<p>Szacunkowa liczba ostatecznych odbiorców: 13</p> <p>Wartość jednego wejścia kapitałowego: od 200 tys. zł do 1 mln zł</p> <p>Okres budowy portfela: min. 1 rok</p> <p>Szacowany okres wyjścia z inwestycji: podyktowany warunkami rynkowymi nie dłuższy jednak niż 10 lat (od dokonania inwestycji tj. przekazania środków).</p> <p>Oczekiwany wkład własny: 30 %</p> <p>Szacunkowa dźwignia: 1,4-1,5.</p>
Podział ryzyka i wynagrodzenia kapitału	<p>Podział ryzyka w przypadku straty proporcjonalny do udziału w inwestycji.</p> <p>Wynagrodzenie kapitału w postaci zysku z inwestycji przybiera następującą formułę:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w pierwszej kolejności pokrywany jest kapitał instrumentu, - w przypadku nadwyżki (ponad wkład do instrumentu) podział następuje proporcjonalnie albo - podział nadwyżki dokonywany jest nieproporcjonalnie: 80 % otrzymuje pośrednik finansowy, pozostałe 20 % jest przypisywane do wkładu publicznego. <p>Sposób podziału zostanie określony przed podjęciem decyzji o wniesieniu kapitału do ostatecznego odbiorcy.</p> <p>Procedury mające na celu zapobieżenie konfliktowi interesów między PF, a jednostkami, w których mają być dokonane inwestycje, określa się przed dokonaniem inwestycji na rzecz ostatecznego odbiorcy.</p>
Pomoc publiczna	<p>Produkt finansowy oferowany jest na warunkach zgodnych z warunkami rynkowymi lub na warunkach preferencyjnych. W tym ostatnim przypadku udzielane wsparcie stanowi bądź pomoc <i>de minimis</i>, bądź pomoc publiczną opartą na rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp</p>

²⁵ Przedsiębiorstwo, które zostało założone przez co najmniej jednego pracownika ośrodka badawczego lub studenta uczelni w celu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii, posiadające w momencie uzyskania dofinansowania (zawarcia umowy o dofinansowanie projektu) swoją siedzibę lub oddział na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

	<p>mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2016 poz. 2220).</p>
Inne uwagi	<p>Interwencja przeznaczona jest dla projektów z przedziału II-IX TRL.</p> <p>W ramach kosztów i opłat za zarządzanie instrumentem, PF ponosić będzie wydatki na identyfikację przedsięwzięć (finansowanie etapu <i>Proof-of-Principle</i>²⁶).</p> <p>Nie jest dopuszczalne finansowanie jedynie etapu pierwszej produkcji – projekt obejmujący ten etap powinien obejmować także dwa wcześniejsze etapy gotowości technologicznej.</p> <p>Polityka inwestycyjna instrumentu obejmuje jasną strategię wyjścia.</p> <p>Strategię tę opisuje się w umowie o finansowaniu.</p> <p>Decyzje inwestycyjne są motywowane zyskiem, tzn.:</p> <ul style="list-style-type: none"> o inwestycje w kwalifikowalnych odbiorców ostatecznych opierają się na racjonalnym biznesplanie zawierającym szczegółowe informacje na temat produktu, sprzedaży i kształtowania się rentowności, określającym z góry trwałość inwestycji, o w przypadku każdej inwestycji istnieje jasna i realistyczna strategia wyjścia.

5.2. Wzmocnienie konkurencyjności MŚP poprzez instrumenty finansowe

L.p.	Rodzaj IF	Nazwa IF	Indykatorywna alokacja EFRR (mln EUR)
1.	Instrument dłużny	Pożyczki dla mikroprzedsiębiorstw	16,5
2.		Pożyczki dla MŚP na nowe modele biznesowe	10
3.		Pożyczka dla mikro/małych przedsiębiorstw	88,5*
4.		Pożyczka dla MŚP	
5.	Instrument	Poręczenia dla MŚP	15*

²⁶ Faza Proof-of-Principle (PoP) definiowana jest zwykle jako faza projektu B+R, polegająca na wczesnej weryfikacji pomysłu, w czasie której realizowane są badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe, wstępna ocena potencjału projektu B+R, analizy otoczenia konkurencyjnego, zdefiniowanie planu badawczego i pierwszych kamieni milowych rozwoju projektu, której realizacja możliwa jest m.in. w jednostkach naukowych lub przez osoby fizyczne lub dedykowane zespoły projektowe (wynalazcy, pomysłodawcy), której prowadzenie nie jest zasadniczo związane z odrębnym prawnie podmiotem dedykowanym do realizacji projektu.

gwarancyjny	
Razem:	130

* W przypadku Instrumentów: Pożyczka dla MSP i Poręczenia dla MSP proponowany podział alokacji ma charakter przybliżony i elastyczny. Ostateczna decyzja będzie podjęta przez MFF po uzgodnieniu z Instytucją Zarządzającą RPO.

Poddziałanie 1.4.1. Wsparcie rozwoju mikroprzedsiębiorstw w OP 1. WZMOCNIENIE INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU

Pożyczki dla mikroprzedsiębiorstw	
Opis produktu finansowego	<p>Produkt finansowy ma na celu zwiększenie konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. W tym celu kapitał udostępniony z Programu może być przeznaczony w następujących celach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wzmocnienie podstawowej działalności przedsiębiorstwa (np. działania mające na celu stabilizację i zachowanie pozycji na rynku), ▪ zwiększenie zdolności produkcyjnych/usługowych danego przedsiębiorstwa, ▪ przechodzenie na nowe rynki produktowe. <p>Dopuszczalne jest również wsparcie o charakterze obrotowym przy zachowaniu warunków określonych zarówno w przepisach o pomocy publicznej, jak i w wytycznych wydawanych przez Komisję Europejską, przy czym finansowanie kapitału obrotowego jest możliwe wyłącznie do wysokości nie przekraczającej 50% wartości jednostkowej pożyczki, a przeznaczenie kapitału obrotowego jest bezpośrednio związane z realizacją wspartej inwestycji, na które zostało przyznane finansowanie.</p>
Kwalifikowalność ostatecznych odbiorców	Mikroprzedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, których okres działalności nie przekracza 5 lat ²⁷ .
Pośrednicy finansowi	M.in. fundusze pożyczkowe, banki.
Podstawowe parametry	<p>Szacunkowa liczba ostatecznych odbiorców: 525 Wartość pożyczki: do 100 tys. zł Okres budowy portfela: do 2 lat Okres finansowania: do 7 lat Limit strat: do 30 % Oczekiwany wkład własny: 15 % Szacunkowa dźwignia: 1,1-1,2.</p>

²⁷ Na moment podpisania umowy pożyczki.

Oprocentowanie	<p>Produkt finansowy będzie udzielany na warunkach preferencyjnych tj. oprocentowanie będzie ustalone na poziomie poniżej odpowiedniej stopy referencyjnej. Również poziom wymaganych zabezpieczeń będzie obniżony. Wysokość oprocentowania będzie uzależniona od wieku (obecności na rynku) danego ostatecznego odbiorcy – poziom preferencji będzie ulegał zmniejszeniu wraz z wiekiem przedsiębiorstwa, przy czym najwyższy poziom preferencji (zakładający zmniejszenie stopy oprocentowania o co najmniej 30 %) zastrzeżony jest dla przedsiębiorstw funkcjonujących krócej niż 2 lata.</p>
Pomoc publiczna	<p>Produkt finansowy będzie udzielany zgodnie z warunkami pomocy <i>de minimis</i> lub pomocy publicznej opartej na programie pomocowym - rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2016 poz. 2220) (art. 21 rozporządzenia 651/2014).</p> <p>Na poziomie PF pomoc publiczna co do zasady²⁸ nie występuje (PF musi wykazać, że oprocentowanie jego części nie jest wyższe niż rynkowe oraz że korzyść uzyskana dzięki wkładowi z Programu została przetransferowana na poziom ostatecznych odbiorców).</p>
Podział ryzyka i wynagrodzenia kapitału	<p>Podział ryzyka proporcjonalny do udziału w pożyczce.</p> <p>Ponadto przewiduje się zastosowanie mechanizmu wynagrodzenia kapitału, w którym oprocentowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - części pożyczki finansowanej ze środków RPO WK-P będą obniżone, - części pożyczki finansowanej ze środków MFF/PF będą utrzymane na poziomie rynkowym.
Inne uwagi	<p>Ze względu na preferencyjny charakter pożyczek ich liczba pozyskana przez pojedynczego odbiorcę ostatecznego musi być ograniczona – będzie to zadaniem MFF w ramach odpowiedniej metryki produktu finansowego.</p> <p>Menadżer Funduszu Funduszy powinien zapewnić preferencje w dostępie do wsparcia lub w zakresie warunków wsparcia dla projektów realizowanych w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa kujawsko-pomorskiego.</p>

Poddziałanie 1.5.1. Pożyczki dla MŚP na nowe modele biznesowe w OP 1. WZMOCNIENIE INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU

²⁸ Nie dotyczy to sytuacji, w której wsparcie z Programu jest udostępniane w oparciu o art. 21 rozporządzenia 651/2014.

Pożyczka na zmianę modelu biznesowego

<p>Opis produktu finansowego</p>	<p>Jednym z celów Programu jest zwiększenie wykorzystania nowych modeli biznesowych przez MŚP. Produkt finansowy ma za zadanie stymulowanie wśród MSP działań związanych z:</p> <p>a) umiędzynarodowieniem prowadzonej działalności gospodarczej</p> <p>Pożyczka służy sfinansowaniu działań nakierowanych na rozpoczęcie lub rozwinięcie działalności na rynkach zagranicznych. W ramach poddziałania udostępnione wsparcie będzie służyło realizacji szerokiej gamy przedsięwzięć eksportowych wynikających m.in. ze strategii eksportowych poszczególnych przedsiębiorstw.</p> <p>Wsparcie dostępne w ramach niniejszego produktu może dotyczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działań inwestycyjnych, - działań marketingowych, - działań administracyjnych niezbędnych do wejścia na dany rynek zagraniczny. <p>b) zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwie</p> <p>Pożyczka służy sfinansowaniu działań nakierowanych na wykorzystanie rozwiązań opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwie. Inwestycje mogą dotyczyć zarówno rozwiązań skierowanych na usprawnienie wewnętrznych procesów w przedsiębiorstwie, jak i związanych z rozwiązaniami stosowanymi względem partnerów biznesowych, konsumentów czy administracji publicznej.</p>
<p>Kwalifikowalność ostatecznych odbiorców</p>	<p>Mikro, mali i średni przedsiębiorcy, prowadzący w chwili podpisania umowy pożyczki działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.</p>
<p>Pośrednicy finansowi</p>	<p>M.in. fundusze pożyczkowe, banki.</p>
<p>Podstawowe parametry</p>	<p>Szacunkowa liczba ostatecznych odbiorców: 25-30 Wartość pożyczki: od 100 tys. zł do 1 mln zł Okres budowy portfela: do 2 lat Okres finansowania: maksymalnie 10 lat Limit strat: 15 % Oczekiwany wkład własny: 15 % Szacunkowa dźwignia: 1,1-1,2</p>
<p>Oprocentowanie</p>	<p>Co do zasady oprocentowanie preferencyjne, przy czym skala preferencji ustalona ostatecznie przez MFF powinna</p>

	<p>uwzględniać następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ premiowanie projektów realizowanych w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa kujawsko-pomorskiego, ▪ premiowanie projektów o wartości do 500 tys. zł.
Pomoc publiczna	<p>Produkt finansowy może być oferowany na warunkach zgodnych z warunkami rynkowymi, jako pomoc <i>de minimis</i> lub jako pomoc publiczna oparta na następujących programach pomocowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 3 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1416), - rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2016 poz. 2220). <p>Na poziomie PF pomoc publiczna co do zasady²⁹ nie występuje (PF musi wykazać, że oprocentowanie jego części nie jest wyższe niż rynkowe oraz że korzyść uzyskana dzięki wkładowi z Programu została przetransferowana na poziom ostatecznych odbiorców).</p>
Podział ryzyka na poziomie pośrednika finansowego (zgodność interesów)	<p>Podział ryzyka proporcjonalny do udziału w pożyczce. Ponadto przewiduje się zastosowanie mechanizmu wynagrodzenia kapitału, w którym oprocentowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - części pożyczki finansowanej ze środków RPO WK-P będą obniżone, - części pożyczki finansowanej ze środków MFF/PF będą utrzymane na poziomie rynkowym.
Inne uwagi	<p>Pożyczki o maksymalnej zapadalności powyżej 7 lat powinny stanowić nie więcej niż 10 % wartości całego portfela udzielonych przez pośrednika finansowego pożyczek³⁰.</p> <p>MFF powinien zaproponować rozwiązanie systemowe, aby preferować udzielanie pożyczek o mniejszej wartości.</p> <p>MFF powinien zapewnić preferencję w dostępie do wsparcia lub w zakresie warunków wsparcia dla projektów realizowanych w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa kujawsko-pomorskiego.</p>

²⁹ Nie dotyczy to sytuacji w której wsparcie z Programu jest udostępniane w oparciu o art. 21 rozporządzenia 651/2014.

³⁰ Weryfikacja przestrzegania przedmiotowego limitu spoczywa zatem na Menadżerze Funduszu Funduszy.

Poddziałanie 1.6.1. Instrumenty finansowe dla innowacyjnych MŚP w OP 1. WZMOCNIENIE INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU

Pożyczka na rozwój i pożyczka inwestycyjna			
Opis produktu finansowego	<p>Produkty finansowe mają charakter inwestycyjny tj. mają za zadanie wzmocnić rozwój sektora MŚP poprzez ułatwienie dostępu do finansowania dłużnego. Finansowane będą projekty zakładające wprowadzenie innowacji w danym przedsiębiorstwie, przy czym dopuszczalna jest każda forma innowacji (produktowa, procesowa, organizacyjna i marketingowa). W odniesieniu do poziomu wymaganej innowacji to dopuszczalna jest zarówno innowacja na poziomie danego przedsiębiorstwa (wprowadzenie rozwiązania dotychczas nie stosowanego w przedsiębiorstwie), jak i innowacja na poziomie rynku (wprowadzenie rozwiązania nie stosowanego przez przedsiębiorstwa z danej branży na terenie regionu).</p> <p>Elementem projektu związanego z wprowadzaniem innowacji w przedsiębiorstwie mogą być również działania nakierowane na wzmocnienie pozycji konkurencyjnej danego przedsiębiorstwa.</p>		
Kwalifikowalność ostatecznych odbiorców	<p>Mikroprzedsiębiorcy i mali przedsiębiorcy prowadzący w chwili podpisania umowy pożyczki działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (pożyczka na rozwój)</p> <p>Mikro, mali i średni przedsiębiorcy prowadzący w chwili podpisania umowy pożyczki działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego (pożyczka inwestycyjna)</p>		
Pośrednicy finansowi	M.in. fundusze pożyczkowe, banki.		
Podstawowe parametry		Pożyczka na rozwój	Pożyczka inwestycyjna
	Szacunkowa liczba ostatecznych odbiorców:	662 ³¹	
	Wartość pożyczki:	do 300 tys. zł	300 tys. zł – 1 mln zł ³² .
	Okres budowy portfela	do 2 lat	do 3 lat
	Okres finansowania	do 10 lat	do 10 lat
	Limit strat	15 %	15 %
	Oczekiwany wkład własny	15 %	15 %
	Szacunkowa dźwignia	1,1-1,2.	1,1-1,2

³¹ Menadżer Funduszu Funduszy powinien określić w jaki m stopniu poszczególne produkty finansowe przyczynią się do osiągnięcia założonych wskaźników.

³² Dopuszcza się zwiększenie wartości pożyczki do 2 mln zł przy spełnieniu dodatkowych warunków wskazanych w metryce produktu.

Oprocentowanie	Zakłada się udzielanie pożyczek oprocentowanych co do zasady na poziomie rynkowym. W przypadku finansowania przedsięwzięć ze sfery regionalnych inteligentnych specjalizacji lub pozostałych preferencji opisanych w niniejszej metryce możliwe obniżenie oprocentowania i udzielanie pożyczek na zasadach pomocy publicznej.
Podział ryzyka i wynagrodzenia kapitału	Podział ryzyka proporcjonalny do udziału w pożyczce. Ponadto przewiduje się zastosowanie mechanizmu wynagrodzenia kapitału, w którym oprocentowanie: - części pożyczki finansowanej ze środków RPO WK-P będą obniżone, - części pożyczki finansowanej ze środków MFF/PF będą utrzymane na poziomie rynkowym.
Pomoc publiczna	Na poziomie ostatecznego odbiorcy, w przypadku gdy zaproponowane oprocentowanie produktu finansowego będzie korzystniejsze niż dostępne na rynku, wówczas tego typu wsparcie będzie udzielane jako pomoc <i>de minimis</i> albo jak pomoc publiczna oparta na następujących programach pomocowych: - rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 3 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1416), - rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2016 poz. 2220). Na poziomie PF pomoc publiczna co do zasady ³³ nie występuje (PF musi wykazać, że oprocentowanie jego części nie jest wyższe niż rynkowe oraz że korzyść uzyskana dzięki wkładowi z Programu została przetransferowana na poziom ostatecznych odbiorców).
Inne uwagi	W przypadku pożyczki na rozwój preferowane są produkty finansowe o mniejszej wartości. MFF powinien zaproponować rozwiązanie systemowe, w którym wartość pożyczki będzie skorelowana z poziomem oprocentowania (im wyższa wartość pożyczki, tym większe oprocentowanie). W przypadku pożyczki inwestycyjnej również preferowane są produkty finansowe o mniejszej wartości. MFF powinien zaproponować rozwiązanie systemowe, aby preferować udzielanie pożyczek o mniejszej wartości (np. pożyczki o wyższej wartości będą miały wyższe oprocentowanie). Ponadto, w ramach tego produktu finansowego dopuszcza się możliwość udzielania pożyczek o wartości do 2 mln zł. W takim jednak

³³ Nie dotyczy to sytuacji w której wsparcie z Programu jest udostępniane w oparciu o art. 21 rozporządzenia 651/2014.

	<p>przypadku MFF powinien zagwarantować, że wkład własny wnoszony jako uzupełnienie wkładu z EFRR będzie podwyższone (minimalny poziom wkładu własnego wyniesie co najmniej 20% - 25 %), jak również, że poziom oprocentowania tego typu produktów finansowych będzie również podwyższony w stosunku do produktów finansowych standardowych³⁴.</p> <p>Jeśli chodzi o okres finansowania to zasadniczo okres zapadalności poszczególnych produktów nie powinien przekraczać 7 lat. Produkty finansowe o dłuższym okresie zapadalności (maksymalnie 10 lat) mogą być udzielane pod warunkiem, że ich łączna wartość w portfelu nie przekroczy 10 %.</p> <p>MFF powinien zapewnić preferencję w dostępie do wsparcia lub w zakresie warunków wsparcia dla inwestycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> o realizowanych w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa kujawsko-pomorskiego, o dotyczących ekoinnowacji, o przyczyniających się do powstawania nowych trwałych miejsc pracy.
--	---

Poręczenia dla MŚP	
Opis produktu	<p>Produkt finansowy może być oferowany w formule:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poręczenia indywidualnego, - poręczenia portfelowego, - re poręczenia. <p>Jego celem jest ułatwienie dostępu do finansowania dłużnego tym podmiotom, które nie posiadają wystarczających zabezpieczeń aby uzyskać dostęp do finansowania rynkowego.</p> <p>Poręczenie obejmie część instrumentu finansowania udzielonego przez instytucje finansowe mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom.</p> <p>Poręczeniem będą objęte kredyty/pożyczki przeznaczone na przedsięwzięcia rozwojowe przedsiębiorstw, poprawiające ich potencjał konkurencyjny, zdolność do rozszerzenia działalności o nowe produkty lub usługi oraz zwiększające produktywność m.in. poprzez inwestycje związane z wdrażaniem nowych rozwiązań produkcyjnych, technologicznych, organizacyjnych, informatycznych i ekofektywnych, unowocześnieniem wyposażenia przedsiębiorstwa, modernizacją środków produkcji, adaptacja</p>

³⁴ Tj. o wartości do 1 mln zł.

	pomieszczeń wykorzystywanych w działalności, a także wyposażeniem nowych lub doposażeniem istniejących stanowisk pracy.
Kwalifikowalność ostatecznych odbiorców	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa prowadzące w chwili podpisania umowy poręczenia działalność gospodarczą na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.
Pośrednicy finansowi	M.in. fundusze poręczeniowe.
Podstawowe parametry	Szacunkowa liczba ostatecznych odbiorców: 805 Wartość jednostkowego poręczenia: do 500 tys. zł Okres budowy portfela: do 2 lat Okres wygaszania portfela poręczeniowego: do 7 lat Szacunkowa dźwignia: 4,44-9,61
Podział ryzyka	Ryzyko będzie dzielone proporcjonalnie w oparciu o stopę poręczenia ze środków RPO WK-P, którą ustala się na poziomie co do zasady nie wyższym 70 % ³⁵ . Ponadto, ryzyko produktu zostało oszacowane na poziomie: - 25 % dla poręczeń indywidualnych, - 20 % dla poręczeń portfelowych ³⁶ , - 20 % dla rezerw poręczeń. Oznacza to, że ze środków RPO WK-P będą pokrywane straty w łącznej wysokości nieprzekraczającej wskazanych ww. wartości procentowej portfela.
Pomoc publiczna	Produkt może funkcjonować na zasadach rynkowych, na zasadach pomocy <i>de minimis</i> lub na zasadach pomocy publicznej opartej na programie pomocowym - rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. 2016 poz. 2220).
Inne uwagi	Możliwe jest udzielanie poręczeń o większej wartości, w zależności od możliwości kapitałowych pośrednika finansowego. MFF powinien zapewnić preferencję w dostępie do wsparcia lub w zakresie warunków wsparcia dla projektów: o realizowanych w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa kujawsko-pomorskiego, o dotyczących ekoinnowacji.

5.3. Instrumenty finansowe na rzecz zielonej gospodarki

³⁵ W przypadku spełnienia dodatkowych warunków wskazanych w metryce produktu wartość poręczenia może ulec zwiększeniu do 80 %.

³⁶ Ten sam poziom odnosi się również do maksymalnych wypłat poręczeń, w relacji do wartości portfela.

L.p.	Rodzaj produktu finansowego	Nazwa produktu finansowego	Indykatorywna alokacja EFRR (mln EUR)
1.	Instrument dłużny	Pożyczka na OZE	6,5
2.		Efektywność energetyczna dla MSP	38,4
3.		Efektywność energetyczna budynków	15,1
Razem:			60

Działanie 3.1. Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w OP 3 EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA W REGIONIE

Pożyczka na OZE	
Opis produktu	<p>Produkty finansowe przeznaczone są na finansowanie budowy lub modernizacji instalacji³⁷ służących do produkcji, przetwarzania i magazynowania <u>energii elektrycznej</u> pochodzącej z OZE wraz z podłączeniem źródła do sieci dystrybucyjnej/przesyłowej.</p> <p>Finansowane będą instalacje wytwarzające energię elektryczną ze źródeł odnawialnych (biogazu, biomasy, słońca lub wody).</p> <p>Produkty finansowe przeznaczone są ponadto na finansowanie budowy lub przebudowy instalacji służących/na służące do produkcji <u>biokomponentów i biopaliw</u>. Finansowane będą wyłącznie instalacje służące do produkcji biokomponentów i biopaliw drugiej lub trzeciej generacji (a także najnowszej dostępnej).</p>
Kwalifikowalność ostatecznych odbiorców	<ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorstwa, - jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - samorządowe jednostki organizacyjne, - organy władzy, administracji rządowej, - państwowe jednostki organizacyjne, - organizacje pozarządowe.
Pośrednicy finansowi	M.in. fundusze pożyczkowe, banki
Podstawowe parametry	<p>Szacunkowa liczba ostatecznych odbiorców: 10</p> <p>Wartość pożyczki: do 5 mln zł</p> <p>Okres budowy portfela: do 3 lat</p> <p>Okres finansowania: do 10 lat</p> <p>Limit strat: do 15 %</p> <p>Oczekiwany wkład własny: 15 %</p> <p>Szacunkowa dźwignia: 1,1-1,2</p>

³⁷ Z wyłączeniem mikroinstalacji.

Oprocentowanie	Co do zasady poniżej stopy rynkowej, przy czym określenie ostatecznego poziomu oprocentowania należy do funduszu funduszy/pośrednika finansowego.
Podział ryzyka i wynagrodzenia kapitału	<p>Podział ryzyka proporcjonalny do udziału w pożyczce.</p> <p>Ponadto przewiduje się zastosowanie mechanizmu wynagrodzenia kapitału, w którym oprocentowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - części pożyczki finansowanej ze środków RPO WK-P będą obniżone, - części pożyczki finansowanej ze środków MFF/PF będą utrzymane na poziomie rynkowym.
Pomoc publiczna	<p>Na poziomie ostatecznego odbiorcy produkt finansowy może być udzielany na warunkach preferencyjnych, jako pomoc <i>de minimis</i> lub jako pomoc publiczna. W tym ostatnim przypadku pomoc będzie udzielana na podstawie programu pomocowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1420). <p>Pomoc publiczna będzie udzielana w granicach wyznaczonych przez art. 39 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478 ze zm.) (ograniczenie kumulowania pomocy inwestycyjnej i operacyjnej).</p> <p>Na poziomie PF nie dopuszcza się występowania pomocy publicznej.</p>
Inne uwagi	<p>Wartość jednostkowej pożyczki może być:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyższa, jeśli część wykraczającą poza wskazaną kwotę PF sfinansuje w całości wkładem własnym, - ograniczona poprzez zastosowanie wskaźnika koncentracji w odniesieniu do portfela PF (akceptowalny poziom koncentracji określi MFF). <p>Produkty finansowe mogą obejmować instalacje o maksymalnej mocy znamionowej³⁸:</p> <ul style="list-style-type: none"> - energia wodna (do 5 MWe), - energia słoneczna (do 2 MWe), - energia biogazu (do 1 MWe), - energia biomasy (do 5 MWe). <p><u>W przypadku produkcji energii z biomasy lub biogazu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - preferowane będą projekty, w których wykorzystywane surowce są produkowane lokalnie, w niewielkich odległościach w stosunku do miejsca wytwarzania energii, - nie będą wspierane instalacje wykorzystujące do opalania

³⁸ Możliwe są zmiany w zakresie maksymalnych mocy znamionowych. Rozstrzygnięcie nastąpi po zmianie Umowy Partnerstwa 2014-2020 i RPO WK-P w II połowie 2017 r.

	<p>drewno inne niż drewno energetyczne oraz zboże pełnowartościowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478 ze zm.), nie będą wspierane instalacje wykorzystujące współspalanie biomasy z węglem.</p> <p><u>Projekty dotyczące produkcji energii z biomasy</u> Finansowane będą przedsięwzięcia zgodne z programami ochrony powietrza oraz planami działań krótkoterminowych aby promować zgodność z wymogami dyrektywy 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11 czerwca 2008 r., str. 1).</p> <p><u>Projekty dotyczące Małych Elektrowni Wodnych (MEW)</u> Realizacja projektów będzie dopuszczona pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej. Finansowane będą projekty, które:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nie mają negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły; 2. mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w dorzeczach przez Komisję Europejską. <p>Projekty muszą być realizowane na istniejących budowach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie i zapewniać pełną drożność budowli dla przemieszczeń fauny wodnej.</p>
--	--

Działanie 3.2. Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach w OP 3 EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA W REGIONIE

Efektywność energetyczna dla MŚP	
Opis produktu	Produkt finansowy skierowany jest na podniesienie efektywności energetycznej przedsiębiorstw. Finansowane

	<p>przedsięwzięcia i ich zakres będą wynikać z audytu energetycznego. Ich celem powinno być przyczynienie się do zmniejszenia strat energii, ciepła i wody oraz do odzysku ciepła w przedsiębiorstwie. Finansowane będą m.in. przedsięwzięcia inwestycyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przebudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie, zastosowanie technologii efektywnych energetycznie, poprzez przebudowę lub wymianę na energooszczędne urządzenia i instalacje technologiczne, energetyczne oraz oświetlenia, a także elementów (lub całych) ciągów transportowych mediów oraz ciągów transportowych linii produkcyjnych, 2. zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji i użytkowania energii, 3. zastosowanie instalacji i urządzeń technicznych służących poprawie efektywności energetycznej, 4. głęboka i kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów i budynków w przedsiębiorstwach, 5. budowa i przebudowa instalacji OZE wykorzystywanych w przedsiębiorstwie, 6. zastosowanie technologii odzysku energii w ramach przedsiębiorstwa, 7. wprowadzanie systemów zarządzania energią (o ile beneficjent nie posiada już takiego systemu dotyczącego zarządzania danym komponentem gospodarki energetycznej przedsiębiorstwa i o ile jest to uzasadnione ekonomicznie), jako integralna część projektów, o których wyżej mowa. <p>Do ostatecznego wsparcia kwalifikują się wyłącznie projekty, które – zgodnie z przeprowadzonym audytem energetycznym – zwiększają efektywność energetyczną o min. 25% lub więcej.</p> <p>Dopuszcza się łączenie proponowanego instrumentu z dotacją na przeprowadzenie audytu energetycznego, wykorzystując tzw. wsparcie w ramach jednej operacji zgodnie z art. 37 ust. 7 rozporządzenia 1303/2013. Za wybór audytora energetycznego w procedurze konkurencyjnej odpowiada PF. Audyt (który może mieć formę dwuetapową i rozpoczynać się od wstępnego audytu, warunkującego realizację właściwego audytu) poprzedza decyzję o udzieleniu pożyczki. Koszty przeprowadzenia audytu ponosi PF, niezależnie od otrzymanych wyników. W szczególności, brak wykazania minimalnego efektu ekologicznego oznacza dla odbiorcy ostatecznego nieuzyskanie pożyczki, bez konieczności zwrotu dotacji na audyt. Pula środków przeznaczonych na dotacje powinna pozwolić więc na sfinansowanie większej liczby audytów niż liczba ostatecznie przyznanych pożyczek. MFF/PF powinien zaproponować rozwiązanie systemowe w tym obszarze, a szczegóły omawianego rozwiązania zostaną określone w umowie z PF.</p>
Kwalifikowalność	- mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

ostatecznych odbiorców	- duże przedsiębiorstwa, w których większość udziałów lub akcji posiada władza regionalna, działające w obszarach wskazanych jako inteligentne specjalizacje regionu oraz pod warunkiem lokalizacji inwestycji na obszarze objętym ochroną uzdrowiskową lub ochroną z tytułu ustawy o ochronie przyrody (dotyczy obszarów Natura 2000 i parków krajobrazowych).
Pośrednicy finansowi	M.in. fundusze pożyczkowe, banki.
Podstawowe parametry	Szacunkowa liczba ostatecznych odbiorców: 80-100 Wartość pożyczki: do 5 mln zł Okres budowy portfela: do 5 lat Okres finansowania: do 15 lat Limit strat: do 15 % Oczekiwany wkład własny: 15 % Szacunkowa dźwignia: 1,1-1,2
Oprocentowanie	Co do zasady na poziomie poniżej stopy rynkowej, tj. na poziomie poniżej odpowiedniej stopy referencyjnej wyznaczonej zgodnie z komunikatem KE dotyczącym wyznaczania stóp referencyjnych i dyskontowych. Aby zachęcić potencjalnych odbiorców do realizacji projektów wyróżniających się największym efektem ekologicznym, dopuszcza się wprowadzenie preferencyjnego oprocentowania w zależności od uzyskanego efektu ekologicznego (z zastrzeżeniem dla każdej inwestycji spełniającej określone w SZOOP warunki brzegowe tj. oszczędność energii co najmniej 25%), z ewentualnym zwiększeniem preferencji dla inwestycji, które przewidują zwiększenie efektywności energetycznej o ponad 60%. Możliwie niskie wymogi dotyczące zabezpieczeń.
Podział ryzyka i wynagrodzenia kapitału	Podział ryzyka proporcjonalny do udziału w pożyczce. Ponadto przewiduje się zastosowanie mechanizmu wynagrodzenia kapitału, w którym oprocentowanie: - części pożyczki finansowanej ze środków RPO WK-P będą obniżone, - części pożyczki finansowanej ze środków MFF/PF będą utrzymane na poziomie rynkowym.
Pomoc publiczna	Na poziomie ostatecznego odbiorcy dopuszcza się możliwość udzielania produktów finansowych na warunkach korzystniejszych niż rynkowe. W takiej sytuacji produkt finansowy będzie udzielany jako pomoc <i>de minimis</i> lub jako pomoc publiczna oparta na programach pomocowych: - rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1363), - rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia

	<p>3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1420).</p> <p>W przypadku finansowania kosztów audytu energetycznego pomoc publiczna będzie udzielana na podstawie jednego z ww. programów pomocowych (jak również w oparciu o art. 49 rozporządzenia 651/2014)</p>
<p>Inne uwagi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia realizowane będą na podstawie przeprowadzonego audytu energetycznego, 2. Preferowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60 %. Projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25 % nie będą kwalifikowały się do wsparcia. 3. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać efektywność kosztową. 4. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂. 5. Duże przedsiębiorstwa – projekty do 2 mln EUR kosztów całkowitych.

Działanie 3.3. Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w OP 3
EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA I GOSPODARKA NISKOEMISYJNA W REGIONIE

<p align="center">Efektywność energetyczna budynków</p>	
<p>Opis produktu</p>	<p>Produkt finansowy ma na celu finansowanie głębokiej modernizacji energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Finansowanie obejmuje inwestycje prowadzące w szczególności do ocieplenia obiektu, wymiany pokrycia dachu, okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne. Wsparcie może być również przeznaczone na przebudowę systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji oraz zastosowanie systemów zarządzania budynkiem. Realizacja mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne, jak również budowa i przebudowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach także będzie możliwe. Finansowanie może także dotyczyć instalacji systemów chłodzących, w tym również z OZE.</p> <p>Warunkiem udzielenia wsparcia jest uzyskanie takiego wyniku audytu energetycznego, który potwierdzi zakres projektu oraz potencjalną oszczędność energii. Do</p>

	<p>ostatecznego wsparcia kwalifikują się wyłącznie projekty, które – zgodnie z przeprowadzonym audytem energetycznym – zwiększają efektywność energetyczną o 25% lub więcej.</p> <p>Dopuszcza się łączenie proponowanego instrumentu z dotacją na przeprowadzenie audytu energetycznego, wykorzystując tzw. wsparcie w ramach jednej operacji zgodnie z art. 37 ust. 7 rozporządzenia 1303/2013. Za wybór audytora energetycznego w procedurze konkurencyjnej odpowiada PF. Audyt (który może mieć formę dwuetapową i rozpoczynać się od wstępnego audytu, warunkującego realizację właściwego audytu) poprzedza decyzję o udzieleniu pożyczki. Koszty przeprowadzenia audytu ponosi PF, niezależnie od otrzymanych wyników. W szczególności, brak wykazania minimalnego efektu ekologicznego oznacza dla odbiorcy ostatecznego nieuzyskanie pożyczki, bez konieczności zwrotu dotacji na audyt. Pula środków przeznaczonych na dotacje powinna pozwolić więc na sfinansowanie większej liczby audytów niż liczba ostatecznie przyznanych pożyczek. MFF/PF powinien zaproponować rozwiązanie systemowe w tym obszarze, a szczegóły omawianego rozwiązania zostaną określone w umowie z PF.</p>
<p>Kwalifikowalność ostatecznych odbiorców</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe - inni właściciele/zarządcy wielorodzinnych budynków mieszkaniowych, w szczególności: jednostki samorządu terytorialnego; związki jednostek samorządu terytorialnego; stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; samorządowe jednostki organizacyjna; inne jednostki sektora finansów publicznych; przedsiębiorstwa komunalne
<p>Pośrednicy finansowi</p>	<p>M.in. fundusze pożyczkowe, banki</p>
<p>Podstawowe parametry</p>	<p>Szacunkowa liczba ostatecznych odbiorców: 20-30 Wartość pożyczki: do 10 mln zł Okres budowy portfela: do 3 lat Okres finansowania: do 20 lat Limit strat: 10 % Oczekiwany wkład własny: 15 % Szacunkowa dźwignia: 1,1-1,2.</p>
<p>Oprocentowanie</p>	<p>Co do zasady na poziomie poniżej stopy rynkowej, tj. na poziomie poniżej odpowiedniej stopy referencyjnej wyznaczonej zgodnie z komunikatem KE dotyczącym wyznaczania stóp referencyjnych i dyskontowych.</p> <p>Aby zachęcić potencjalnych odbiorców do realizacji projektów wyróżniających się największym efektem ekologicznym, dopuszcza się wprowadzenie preferencyjnego oprocentowania w zależności od uzyskanego efektu ekologicznego (z zastrzeżeniem dla każdej inwestycji</p>

	<p>spełniającej określone w SzOOP warunki brzegowe tj. oszczędność energii co najmniej 25%), oraz ewentualnym zwiększeniem preferencji dla inwestycji, które przewidują zwiększenie efektywności energetycznej o ponad 60%.</p> <p>Możliwie niskie wymogi dotyczące zabezpieczeń.</p>
Podział ryzyka i wynagrodzenia kapitału	<p>Podział ryzyka proporcjonalny do udziału w pożyczce.</p> <p>Ponadto przewiduje się zastosowanie mechanizmu wynagrodzenia kapitału, w którym oprocentowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - części pożyczki finansowanej ze środków RPO WK-P będą obniżone, - części pożyczki finansowanej ze środków MFF/PF będą utrzymane na poziomie rynkowym.
Pomoc publiczna	<p>Na poziomie ostatecznego odbiorcy dopuszcza się możliwość udzielania produktów finansowych na warunkach korzystniejszych niż rynkowe. W takiej sytuacji produkt finansowy będzie udzielany jako pomoc <i>de minimis</i> lub jako pomoc publiczna oparta na programach pomocowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1363). <p>W przypadku wsparcia w postaci audytu energetycznego pomoc publiczna będzie udzielana na podstawie jednego z ww. programów pomocowych (jak również w oparciu o art. 49 rozporządzenia 651/2014).</p> <p>W przypadku realizacji w projekcie instalacji OZE pomoc publiczna będzie udzielana w granicach wyznaczonych przez art. 39 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478 ze zm.) (ograniczenie kumulowania pomocy inwestycyjnej i operacyjnej).</p>
Inne uwagi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycje muszą wynikać z planu gospodarki niskoemisyjnej. 2. Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku dokonywana będzie na podstawie audytu energetycznego zawierającego również analizę efektu ekologicznego przedsięwzięcia. Minimalny zakres audytu powinien obejmować działania realizowane w ramach projektu. 3. Preferowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%. Projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do wsparcia. 4. W odniesieniu do projektów uwzględniających ocieplanie ścian i inne uszczelnianie budynków, niezbędne będzie wykonanie ekspertyz ornitologicznych (środki PF/środki

	<p>własne odbiorcy ostatecznego).</p> <p>5. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać efektywność kosztową.</p> <p>6. Indywidualne źródła ciepła:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie będzie współfinansowane wprowadzanie pieców węglowych, - wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji, - wymiana źródła ciepła będzie niekwalifikowalna, jeżeli budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym jest jego podłączenie do ww. sieci, - wymiana źródła ciepła możliwa jest wyłącznie, gdy przeprowadzana jest jednocześnie z pozostałymi pracami z zakresu kompleksowej modernizacji energetycznej. <p>Warunkiem uzyskania wsparcia będzie konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu, o ile wynika to z przeprowadzonego audytu energetycznego. Montaż liczników nie jest obligatoryjny w przypadku, gdy nie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione lub gdy budynek będący przedmiotem kompleksowej modernizacji energetycznej został uprzednio wyposażony w ww. urządzenia.</p>
--	---

6. Model wdrażania IF

W ramach RPO WK-P 2014-2020 instrumenty finansowe będą ustanowione na poziomie regionalnym i zarządzane na odpowiedzialność Instytucji Zarządzającej RPO zgodnie z art. 38 ust. 1 lit. b) rozporządzenia 1303/2013.

Model wdrażania, który został wybrany na podstawie wyników analizy *ex-ante* oraz pozytywnych doświadczeń z modelem zastosowanym do wdrażania instrumentów inżynierii finansowej w perspektywie 2007-2013 opiera się na powierzeniu zadań wdrożeniowych instytucji finansowej, która będzie wdrażać instrumenty finansowe poprzez Fundusz Funduszy.

Przyjęty model opisany został w art. 38 ust. 4 lit. b) oraz w art. 38 ust. 5 rozporządzenia 1303/2013 oraz w ustawie wdrożeniowej. Kierując się koniecznością dywersyfikacji ryzyka związanego z wdrażaniem instrumentów finansowych oraz zaleceniami wynikającymi z przeprowadzonych ewaluacji *ex-ante* Instytucja Zarządzająca RPO podjęła decyzję o prowadzeniu negocjacji z trzema podmiotami (Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, Bankiem Gospodarstwa Krajowego oraz Kujawsko-Pomorskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o.), którym planuje się powierzyć rolę Funduszu Funduszy. Uwzględniając charakterystykę obszarów planowanych do wdrożenia w formie instrumentów finansowych, a także możliwości poszczególnych podmiotów Instytucja Zarządzająca RPO podjęła decyzję o rozdzieleniu obszarów interwencji w następującej sposób:

Priorytet Inwestycyjny w ramach RPO WKP	Obszar 1 – Bank Gospodarstwa Krajowego	Obszar 2 – Europejski Bank Inwestycyjny	Obszar 3 – Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.
1b	21,1		
3a	16,5		
3b	10,0		
3c			103,5
4a		6,5	
4b		38,4	
4c		15,1	
Razem (w mln euro)	47,6	60,0	103,5

Planuje się, że pierwszy fundusz funduszy (BGK) będzie odpowiedzialny za instrumenty kapitałowe i pożyczkowe skierowane do przedsiębiorców (PI 1b, 3a i 3b). Drugi (EBI) będzie obejmował IF w priorytetach energetycznych (PI 4a, 4b i 4c), natomiast trzeci (KPF sp. z o.o.) będzie odpowiedzialny za instrumenty pożyczkowe i gwarancyjne w PI 3c. Taka struktura przełoży się na czytelny podział odpowiedzialności MFF, którzy zostaną wybrani przez Instytucję Zarządzającą RPO w oparciu o ich doświadczenie i kompetencje, co pozwoli zminimalizować ryzyko wdrożeniowe i przyczyni się również do efektywnego wykorzystania potencjału instytucji finansowych specjalizujących się w poszczególnych dziedzinach tematycznych.

Funkcję MFF mogą pełnić instytucje z odpowiednim potencjałem ekonomicznym, prawnym i organizacyjnym. Wymaga tego z jednej strony skomplikowany charakter procesów wdrażania IF, z drugiej – potrzeba właściwego rozeznania środowiska instytucji finansowych, zarówno bankowych, jak i poza bankowych, które będą zaangażowane jako PF.

Wdrażanie instrumentów finansowych przy wykorzystaniu wielopodmiotowej struktury wdrażania oferuje zarówno pewne korzyści, jak i zagrożenia. Wśród tych pierwszych należy wskazać w szczególności możliwość rozłożenia ryzyka finansowego i prawnego związanego z wdrażaniem instrumentów finansowych. Wśród zagrożeń związanych z wdrażaniem instrumentów finansowych poprzez większą liczbę menadżerów funduszu funduszy należy wskazać w szczególności ryzyko wzajemnej konkurencji. Jakkolwiek z punktu widzenia efektywności interwencji poszczególnych menadżerów sam mechanizm konkurencji wydaje się zasadny to jednakże z punktu widzenia całego Programu sytuacja, w której tylko jeden menadżer osiąga założone wskaźniki, a pozostałe podmioty nie realizują w sposób założony danych projektów nie jest pożądany. Z tego też względu Instytucja Zarządzająca RPO przewiduje, że w procesie wdrażania instrumentów finansowych, m.in. następujące rozwiązania mogą znaleźć zastosowanie³⁹:

- ✚ koordynacja interwencji poprzez skonstruowanie linii demarkacyjnej pomiędzy poszczególnymi instrumentami finansowymi,
- ✚ wspólna rada inwestycyjna dla środków Programu 2014-2020,
- ✚ koordynacja harmonogramu wyboru Pośredników Finansowych i planów działań poszczególnych MFF,

³⁹ Ich ostateczny zakres i kształt będzie uzgodniony z wybranymi MFF.

- ✚ każdy z MFF będzie informował na swojej stronie internetowej o ofercie nie tylko własnych PF, lecz również o ofercie PF wybranych przez pozostałych MFF,
- ✚ wspólna marka, pod którą będą oferowane instrumenty finansowe, wskazana MFF przez Instytucję Zarządzającą RPO,
- ✚ koordynacja działań promocyjnych.

7. Płynność finansowa

System wdrażania instrumentów finansowych, jeśli chodzi o przepływy finansowe, oparty jest na mechanizmie okresowego wnioskowania o płatności ze środków Programu. Zgodnie zatem z art. 41 rozporządzenia 1303/2013 wkłady z Programu do MFF będą wypłacane w częściach, w ślad za postępem osiąganym przez danego Menadżera w procesie przekazywania środków do ostatecznych odbiorców.

Taka konstrukcja oznacza konieczność przedstawienia przez Menadżera takiego modelu przekazywania środków do pośredników finansowych, który zagwarantuje, że proces wdrażania instrumentów finansowych nie będzie narażony na ryzyko utraty płynności. Zakłada się, że Menadżer Funduszu Funduszy zaproponuje odpowiednie mechanizmy finansowania pomostowego w wysokości adekwatnej do możliwości i potrzeb zapewnienia płynności IF. Taki model może polegać na tymczasowym, samodzielnym finansowaniu przez MFF w ramach własnych środków finansowych (nie uzyskanych z Programu) działalności Funduszu Funduszy. Konieczność finansowania pomostowego będzie trwała do momentu przekazania przez Instytucję Zarządzającą RPO do dyspozycji MFF kolejnej transzy wkładu z RPO WK-P.

8. Monitoring realizacji Strategii Inwestycyjnej

Monitoring realizacji Strategii Inwestycyjnej będzie oparty na systemie sprawozdawczości prowadzonej przez MFF narastająco w ujęciu kwartalnym, półrocznym lub rocznym. Zakres danych zbieranych przez MFF musi w pierwszej kolejności umożliwić Instytucji Zarządzającej RPO wypełnienie zobowiązań wynikających z właściwych aktów prawnych, w tym zwłaszcza rozporządzenia wykonawczego 821/2014.

Ponadto MFF będzie zobowiązany do przedstawienia następujących danych:

1. podstawowej charakterystyki odbiorców ostatecznych IF (m.in. liczba ostatecznych odbiorców wspartych przez PF, wielkość podmiotu, miejsce prowadzenia działalności, czas prowadzenia działalności gospodarczej, branża, przeznaczenie wsparcia, wartość inwestycji dokonanych przez ostatecznych odbiorców (PLN), liczba utworzonych miejsc pracy (EPC) w związku z otrzymanym wsparciem,
2. zaangażowania funduszu funduszy w podziale na produkty finansowe i jednostkowe wsparcia (m.in. wartość udzielonych pożyczek ogółem (PLN), wartość pożyczek udzielonych w części UE (PLN)),
3. informacji dotyczących jakości portfela udzielonego finansowania w zakresie opóźnień w spłacie (z podziałem na opóźnienie do 30 dni, między 30 i 90 dni oraz powyżej 90 dni), a także w podziale na umowy wypowiedziane i niewypowiedziane,
4. w odniesieniu do poręczeń zbieranie danych na temat poręczeń wypłaconych i niewypłaconych,
5. informacji dotyczących szkodowości portfeli,

6. pozostałych danych pozwalających na monitorowanie IF w odniesieniu do formy finansowania, rodzajów działalności gospodarczej, celu tematycznego, wymiaru terytorialnego oraz zakresu interwencji.

Pełny zakres sprawozdawczy zostanie uzgodniony w umowie pomiędzy Instytucją Zarządzającą RPO a MFF. Dodatkowe informacje na temat procesów zarządczych i efektów realizacji SI będą pozyskiwane w wyniku ewaluacji. Działania ewaluacyjne skoncentrowane będą na analizie efektywności, ze szczególnym uwzględnieniem identyfikacji barier w realizacji SI. Badania ewaluacyjne (w tym ewaluację *on-going*) realizować może zarówno Instytucja Zarządzająca RPO, jak i MFF w ścisłym porozumieniu z Instytucją Zarządzającą RPO. Wnioski i rekomendacje, które na ich podstawie zostaną sformułowane, mogą przełożyć się na propozycje zmian Strategii Inwestycyjnej lub też na usprawnienie mechanizmów jej realizacji w ramach przeglądu śródkresowego strategii.

9. Aktualizacja Strategii Inwestycyjnej

Instytucja Zarządzająca RPO przewiduje możliwość dokonywania aktualizacji Strategii Inwestycyjnej, bez konieczności zawierania aneksu do umowy o finansowaniu. Uzasadnienie wprowadzenia zmian do Strategii Inwestycyjnej może w szczególności odwoływać się do wniosków i rekomendacji płynących z analiz sprawozdań finansowych oraz sprawozdań rzeczowych z postępu wdrażanych IF.

Aktualizacja Strategii Inwestycyjnej może w szczególności zostać dokonana w następujących sytuacjach:

- ✚ odbiegający od założeń popyt na poszczególne produkty/instrumenty finansowe, mogący prowadzić do zmiany alokacji na dany instrument i uruchomienia nowych instrumentów, które wcześniej nie były przewidziane,
- ✚ problemy z wyłonieniem PF lub też niesatysfakcjonująca sprawność ich działania,
- ✚ niższa od założonej jakość portfela (związana np. ze zbyt optymistycznie przyjętym poziomem ryzyka w zakresie danego instrumentu),
- ✚ znaczące zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa kujawsko-pomorskiego i Polski,
- ✚ znaczące zmiany w regulacjach prawnych (unijnych i krajowych), w tym dokumenty robocze (np. wytyczne), wydane przez KE,
- ✚ identyfikacja obszarów nieuzasadnionej konkurencji między IF oferowanymi przez RPO WK-P, a innymi instrumentami wsparcia oferowanymi ze środków publicznych (o charakterze zarówno dotacyjnym, jak i zwrotnym) lub prywatnych,
- ✚ zmiana postanowień RPO WK-P i pozostałych dokumentów programowych,
- ✚ konieczność uwzględnienia ustaleń i rekomendacji pokontrolnych.

10. Kryteria wyboru MFF.

Kryteria wyboru MFF stanowią załącznik nr 2 do niniejszej Strategii Inwestycyjnej. Przedmiotowe kryteria mają zastosowanie przy wyborze MFF przez Instytucję Zarządzającą RPO. Zostały one przygotowane z uwzględnieniem minimalnych wymogów określonych w art.7 rozporządzenia delegowanego 480/2014.

W przypadku powierzenia funkcji MFF Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu przedmiotowe kryteria nie mają zastosowania.

11. Załączniki

1. Wykaz wskaźników w ramach IF
2. Kryteria wyboru MFF
3. Harmonogram realizacji projektu w ramach IF - wzór